

Os kommune
Postboks 84
5202 OS

Deres referanse
16/7190- 12

Vår referanse
16/00346-6/EOL

Dato
17.06.2016

Vedtak om overtredelsesgebyr - Utlevering av sensitive personopplysninger på Internett - Os kommune

Vi viser til varsel om pålegg og overtredelsesgebyr for publisering av sensitive personopplysninger på internett av 1. april 2016. I tilbakemelding av 27. april 2016 skriver Os kommune at varselet i all hovedsak inneholder en korrekt saksfremstilling. Os kommune har merknader til pålegget om tekniske sikkerhetstiltak, likebehandling av liknende hendelser i andre kommuner, størrelsen på overtredelsesgebyret, samt Datatilsynets praktisering etter offentleglova.

Vurdering av tilsvaer

Os kommune ber om særskilt tilbakemelding på noen spørsmål knyttet til Datatilsynets praktisering av offentleglova. Vi tar denne tilbakemeldingen før gjennomgangen av den materielle delen av varslet vedtak.

Os kommune mener Datatilsynet med sin gjengivelse av hvilke opplysninger som er publisert forsterker den eventuelle skade som den opprinnelige publiseringen kan ha påført de berørte.

Datatilsynet mener at en gjengivelse av hvilke opplysninger som var publisert i denne saken var nødvendig både for å synliggjøre alvorlighetsgraden i saken. En beskrivelse av type opplysninger var også nødvendig som en del av begrunnelsen for de vedtak som ble varslet.

Før utsendelse gjorde Datatilsynet en grundig vurdering av om de opplysninger som fremkommer av brevet, sett i sammenheng med saken for øvrig, kan knyttes til enkeltpersoner. Vi kom til at varslet om vedtak stilet til Os kommune i denne saken ikke inneholdt personopplysninger. Datatilsynet er, i likhet med offentlig forvaltning ellers, forpliktet til å etterleve offentleglova. Hovedregelen er at vår korrespondanse skal være offentlig, og for å unnta brev fra offentligheten må det finnes hjemmel til dette. Da varslet vedtak i denne saken ikke inneholdt personopplysninger fant vi følgelig ingen hjemmel for å unnta det fra offentlighet.

Vi kan forstå at Os kommune kan oppleve det som et paradoks at brev i en type sak som denne blir offentlig tilgjengelig. Nærhet til et sted eller personer hvor opplysninger urettmessig blir kjent vil forsterke dette paradokset. I en vurdering av om opplysninger kan

knyttes til enkeltpersoner kan imidlertid ikke Datatilsynet ta utgangspunkt i «de registrertes» nærmiljø og hvilken supplerende kunnskap de sitter med som kan identifisere personer. I så fall ville all vurdering etter offenklaare bli svært vanskelig.

Det er utvilsomt et spenningsforhold mellom offentlighetsprinsippet og prinsipper om personvern. Vi forsøker etter beste evne å balansere disse prinsippene i vår praktisering av offentlighet, og det har vi også gjort i denne saken. Vi fastholder at omtalen av hendelsen i Os kommune er av en slik art at den kan være offentlig.

Vi har følgende kommentarer til det som fremkommer av deres gjennomgang av varslet pålegg og overtredelsegebyr:

Varslet pålegg – Iverksetting av tekniske tiltak for å hindre publisering av konfidensielle personopplysninger

Datatilsynet har feilaktig lagt til grunn at det i Os kommune sin innsynsløsning var automatisk i at dokumenter uten tilgangskode ble publisert. Os korrigerer i sitt tilsvarende at alle dokumenter manuelt må markeres for å publiseres. Dette gjøres ved kommunenes dokumentserver. Avvikspunktet frafaller.

Varslet overtredelsegebyr

Os kommune argumenterer for at likebehandling av liknende hendelser i andre kommuner tilsier at det ikke bør ilegges overtredelsegebyr i denne saken.

Det er riktig som Os kommune har observert at Datatilsynet ikke har gitt overtredelsegebyr i liknende saker tidligere. Som vist til i varselet har hendelser knyttet til publisering av sensitive personopplysninger via publiseringsløsninger for postlister i kommunene vært omtalt i media med jevne mellomrom i en årrekke. Noen av disse hendelsene har også vært saksbehandlet som avviksmeldinger i Datatilsynet, og vi har således blitt gjort oppmerksom på denne risikofaktoren ved kravet til større grad av offentlighet rundt forvaltningens korrespondanse. Datatilsynet har imidlertid rekke virkemidler til rådighet for utøvelse av rollene som ombud og tilsyn for personvernet, og hittil har andre virkemidler enn overtredelsegebyr blitt benyttet for å oppnå etterlevelse av personopplysningsloven. Vi har for eksempel gitt mye veiledning i form av foredrag, råd- og veiledningsmøter, skriftlig og muntlig veiledning på e-post og telefon. Når disse hendelsene fortsetter å inntreffe, til tross for utstrakt oppmerksomhet rundt problemet, ser vi behovet for å ta i bruk andre virkemidler for regeletterlevelse. Overtredelsegebyr er et av virkemidlene vi er gitt anledning til å ta i bruk for å sikre effektiv etterlevelse og håndhevelse av personopplysningsloven, og dette har vi valgt å ta i bruk når det nå våren 2016 inntraff flere liknende hendelser på omtrent samme tid.

Vi forstår at Os kommune kan oppleve det å bli ilagt et overtredelsegebyr som forskjellsbehandling sammenlignet med liknende saker som har vært i media tidligere. Vi gjør imidlertid oppmerksom på at det er flere andre kommuner/fylkeskommuner som får overtredelsegebyr samtidig. Som vi også har vist til i varselet ønsker vi å tydeliggjøre at slike hendelser ikke må fortsette å skje og at alle offentlige instanser som behandler sensitive personopplysninger må være sitt ansvar bevisst. Vi mener derfor at allmennpreventive hensyn veier tyngre enn hensynet til likebehandling. Hovedformålet for oss er regeletterlevelse, og da

kan ikke det faktum at det ikke har vært gitt gebyr tidligere være avgjørende for hvorvidt dette virkemidlet kan tas i bruk når det anses nødvendig.

Datatilsynet har vurdert Os kommune sin argumentasjon for frafall av gebyr, og utfra ovenstående momenter kommet til at beslutningen om å gi overtredelsesgebyr opprettholdes.

Overtredelsesgebyrets størrelse

Os kommune argumenterer for at det faktum at kommunen ikke har noe å tjene på ulovlig publisering av sensitive personopplysninger taler for at gebyrets størrelse kan reduseres. Os kommune mener dessuten at publiseringen var et «hendig uhell», og følgelig ikke en konsekvens av systematisk feil. Dette skal ifølge forarbeidene til personopplysningsloven vektlegges i vurderingen av gebyrets størrelse. At det var kommunen selv som oppdaget den ulovlige publiseringen, og graderte dokumentet før media omtalte det, bør også tale i retning av et redusert gebyr.

Datatilsynet har gjennomgått varslet vedtak i lys av Os kommune sine merknader og gjort en fornyet vurdering av gebyrets størrelse. Vi mener at de anførte momentene ikke har tilstrekkelig vekt til å begrunne et lavere beløp. Vi opprettholder derfor at et beløp på 100 000,- anses passende. Se begrunnelse under punktet «Gebyrets størrelse».

Vedtak om overtredelsesgebyr

Datatilsynet fatter med hjemmel i personopplysningsloven § 46 følgende vedtak:

Os kommune pålegges å betale til statskassen et overtredelsesgebyr pålydende 100.000 - etthundretusen – kroner for uautorisert utlevering av konfidensielle personopplysninger på internett i strid med personopplysningsloven § 11 a, jf. § 8.

Oppfyllelsesfristen er 4 uker etter at vedtaket om overtredelsesgebyr er endelig. Vedtaket er tvangsgrunnlag for utlegg, jf. personopplysningsloven § 47 a.

Inndrivelse av kravet vil bli overlatt til Statens innkrevingsentral.

Begrunnelsen for vedtaket

Datatilsynet legger til grunn følgende:

I forbindelse med at et barn med tilknytning til Os kommune var under omsorg av barnevernet i Bergen kommune ble det oversendt en bekreftelse på dette fra Bergen kommune til Os kommune.

Brevet som ble sendt inneholdt taushetsbelagte opplysninger og skulle vært unntatt offentlighet med hjemmel i offentleglova § 13 første ledd. Brevet inneholdt personopplysninger om barnet under omsorg av barnevernet, samt fostermor. Opplysningene som fremkom om barnet er å anse som sensitive, jf. personopplysningsloven § 2 nr. 8. Følgende opplysninger fremkommer:

- Barnets navn og fødselsdato
- Foster mors navn
- Bekreftelse på at barnet er under omsorg av barnevernet
- Beskrivelse av egenskaper hos barnet som gjør at det er behov for tilpasset barnehagetilbud;
  - at barnet reagerer på endringer og nye mennesker
  - at barnet har behov for små forhold for å føle seg trygg
  - at det er sannsynlig at tilvenningsperioden vil være lang.

Dokumentet var en del av en sak som ikke var gradert. Til tross for at det er merket som «unntatt offentlighet» med hjemmel i Offenleglova § 13 første ledd fra avsender ble ikke dokumentet gradert da det ble ført inn i saks- og arkivsystemet. Feilen ble heller ikke oppdaget da det ble synkronisert mot nettside 6 dager senere, den 03.02.2016.

Konsekvensen av dette var at dokumentet som fremgikk av postlista var tilgjengelig i klartekst via en lenke, og sensitive personopplysninger om et barn i barnevernets omsorg lå tilgjengelig på internett i 5 dager før det ble oppdaget, til 08.02.2016.

At dokumentene lå offentlig tilgjengelig ble oppdaget av saksbehandler. Dokumentet ble da gradert og fjernet fra innsynsløsningen. I mellomtiden hadde Bergens Tidende fanget opp saken og omtalte den i avisen 20.02.2016.

Os kommune erklærer at det er igangsatt gjennomgang av rutiner hva gjelder gradering og publisering av dokumenter.

Nærmere om internkontrollplikten - generelt

Et viktig formål med personopplysningsloven er å ansvarliggjøre virksomheter for deres behandling av personopplysninger. Loven regulerer ikke bare *hvem* som er behandlingsansvarlig, men gir også nærmere pålegg om *hvordan* behandlingsansvaret skal ivaretas. Plikten til å etablere internkontroll er et slikt pålegg: Gjennom planlagte og systematiske tiltak skal den behandlingsansvarlige sette seg selv i stand til å sikre, kontrollere og dokumentere at virksomheten til enhver tid etterlever personopplysningslovens øvrige bestemmelser.

Et internkontrollsystem skal tilpasses den enkelte virksomhet ut fra type virksomhet, størrelse og behandling(e)s art og omfang, jf. personopplysningsloven § 14, jf. personopplysningsforskriften § 3-1. Internkontrollplikten innebærer at den behandlingsansvarlige *skal* ha kjennskap til gjeldende regler om behandling av personopplysninger, og ha dokumenterte rutiner for oppfyllelse av plikter og rettigheter etter personopplysningsregelverket. Internkontrollplikten er først overholdt når rutinene er implementert, slik at de i praksis ligger til grunn for virksomhetens behandling av personopplysninger.

Behandlingsgrunnlag for publisering på nett

Offenleglova § 10 tredje ledd og offentlegforskrifta § 7 første ledd slår fast at virksomheter som er omfattet av loven kan publisere dokumenter for allmenheten på internett. Det er opp til

den enkelte virksomhet å bestemme om dette skal skje. Offentlegforskrifta § 7 andre ledd regulerer hvilke personopplysninger som ikke kan publiseres på internett. Blant annet vil dette gjelde personopplysninger som er underlagt taushetsplikt, personnummer og sensitive opplysninger som følger av personopplysningsloven § 2 nr. 8.

Når kommunen har bestemt at postjournal, med link til fulltekstdokumenter, skal publiseres på internett, har den gjort et bevisst valg, med hensyn til meroffentlighet. I en uttalelse til Dagens Næringsliv gir Justisdepartementets lovavdeling i brev Av 16. august 2007 sin vurdering av forholdet mellom offentlighetsloven og personopplysningsloven:

«Personopplysningsloven kommer imidlertid til anvendelse når saksdokumentet ikke er underlagt innsynsrett, men hvor forvaltningen likevel har adgang til å gi innsyn ved å utøve meroffentlighet, jf. offentlighetsloven § 2 tredje ledd (nåværende § 11 vår anm.), forutsatt at man er innenfor personopplysningslovens anvendelsesområde for øvrig.»

Dokumentet som ble lagt ut på internett, var både underlagt taushetsplikt og inneholdt sensitive personopplysninger som for eksempel opplysning om et barns tilknytning til barnevernet og barnets personlige behov.

Internkontrollen, som kommunen er pliktig til å etablere etter personopplysningsloven § 14, skal inneholde rutiner for «vurdering av formål med behandling av personopplysninger i samsvar med personopplysningsloven § 11 bokstav a» jf. personopplysningsforskriften § 3-1 tredje ledd bokstav b. Etter personopplysningsloven § 11 bokstav a kan det bare behandles personopplysninger når dette er tillatt etter § 8 og § 9. Dette innebærer at kommunen må ha behandlingsgrunnlag etter §§ 8 og 9 for å kunne publisere sensitive personopplysninger på internett.

Offentleglova § 10 og offentligforskrifta § 7 fastslår at taushetsbelagte personopplysninger, sensitive personopplysninger og fødselsnummer ikke kan gjøres tilgjengelig på internett. Etter Datatilsynets vurdering er dette et forbud mot publisering som diskvalifiserer de øvrige behandlingsgrunnlagene som følger av personopplysningsloven (nødvendighetsvurderingene etter § 8 bokstav a-f og § 9 bokstav c-h).

Konklusjon:

Os kommunes publisering av sensitive personopplysninger på internett mangler behandlingsgrunnlag etter personopplysningsloven §§ 8 og 9.

Rutinene for publisering av personopplysninger på nett

Datatilsynet mener at den utlevering av personopplysninger som har skjedd er et brudd på personopplysningsloven § 13, jf. personopplysningsforskriften § 2-11, som stiller krav til den behandlingsansvarlige om at det gjennomføres tiltak som sørger for tilfredsstillende informasjonssikkerhet med hensyn til konfidensialitet.

Os kommune har beskrevet at de har iverksatt organisatoriske tiltak, slik som gjennomgang av rutiner og opplæring, men det ser ikke ut til å være tilstrekkelig. Etter Datatilsynets vurdering

er tiltakene som er planlagt for å kvalitetssikre publisering av offentlig postliste på papir og nett for generelle. Slik rutinene er utformet vil de ikke i tilstrekkelig grad hindre publisering av dokumenter som ikke skal publiseres. Det er kontrollen av hvorvidt et dokument inneholder sensitive personopplysninger som har sviktet. I tillegg er det ikke gjort noen kontroll av om dokumentet kunne publiseres da det ble linket til fulltekstdokumentet fra postlisten. Rutinene må synliggjøre de kritiske fasene ved publiseringen og hva medarbeiderne må være særskilt oppmerksomme på. Kommunen behandler store mengder sensitive personopplysninger, og det må forventes stor aktpågivenhet ved behandling av personopplysninger av denne karakter.

Datatilsynets vurdering av overtredelsesgebyr

Datatilsynet mener det er nødvendig å reagere på lovovertredsene som er beskrevet over. I medhold av personopplysningsloven § 46 kan Datatilsynet ilegge overtredelsesgebyr. Vi siterer fra bestemmelsen:

Datatilsynet kan pålegge den som har overtrådt denne loven eller forskrifter i medhold av den, å betale et pengebeløp til statskassen (overtredelsesgebyr) på inntil 10 ganger grunnbeløpet i folketrygden. Fysiske personer kan bare ilegges overtredelsesgebyr for forsettlige eller uaktsomme overtrædelser. Et foretak kan ikke ilegges overtredelsesgebyr dersom overtrædelser skyldes forhold utenfor foretakets kontroll.

Ved vurderingen av om overtredelsesgebyr skal ilegges, og ved utmålingen, skal det særlig legges vekt på

- a) hvor alvorlig overtrædelseren har krenket de interesser loven verner,*
- b) graden av skyld,*
- c) om overtræderer ved retningslinjer, instruksjon, opplæring, kontroll eller andre tiltak kunne ha forebygget overtrædelseren,*
- d) om overtrædelseren er begått for å fremme overtræderens interesser,*
- e) om overtræderer har hatt eller kunne ha oppnådd fordel ved overtrædelseren,*
- f) om det foreligger gjentakelse,*
- g) om andre reaksjoner som følge av overtrædelseren blir ilagt overtræderer eller noen andre som har handlet på vegne av denne, blant annet om noen enkeltperson blir ilagt straff og*
- h) overtræderens økonomiske evne.*

Bestemmelsen gir i utgangspunktet anvisning på at ileggelse av overtredelsesgebyr beror på en skjønnsmessig helhetsvurdering, men annet ledd legger føringer på skjønnsutøvelsen ved å trekke frem momenter som skal ha særlig vekt.

Adgangen til å ilegge overtredelsesgebyr er gitt som et virkemiddel for å sikre effektiv etterlevelse og håndhevelse av personopplysningsloven. Internrettslig er overtredelsesgebyr ikke å anse som en straff, men en administrativ sanksjon. Det må imidlertid antas at overtredelsesgebyr er å anse som straff etter EMK (den europeiske menneskerettighetskonvensjonen) art 6, og i samsvar med Høyesteretts praksis, jf Rt 2012 side 1556 med videre henvisninger, legger derfor Datatilsynet til grunn at det kreves klar

sannsynlighetsovervekt for lovovertrødelse for å kunne ilegge gebyr. Saksforholdet og spørsmålet om å ilegge overtredelsesgebyr er vurdert med utgangspunkt i dette beviskravet.

Datatilsynet finner det klart at Os kommune har behandlet sensitive personopplysninger på en måte som er i strid med lov, jf personopplysningsloven § 11 bokstav a (manglende rettslig grunnlag, § 13 (mangelfull informasjonssikkerhet) og § 14 (mangelfull internkontroll).

I vurderingen av om overtredelsesgebyr skal ilegges, legger Datatilsynet særlig vekt på at overtredelsene betydelig har krenket grunnleggende interesser som loven verner, jf. § 46 annet ledd bokstav a. Loven verner om grunnleggende personverninteresser som den personlige integritet og privatlivets fred, jf. lovens § 1.

Datatilsynet legger også særlig vekt på alvoret i at det ikke var adgang til å publisere sensitive personopplysninger etter personopplysningsloven § 11 bokstav a, jf. §§ 8 og 9. Brukerne av kommunens tjenester har en klar, beskyttelsesverdig interesse mot publisering av konfidensielle opplysninger. Slik publisering kan få alvorlige konsekvenser for den enkelte både fordi omgivelsene får tilgang til informasjon som den registrerte ikke selv har valgt å gjøre kjent, men også fordi tilgjengeligheten på internett gjør det uforutsigbart hvor mange som har skaffet seg informasjonen og om det er mulig å få slettet. I dette tilfellet var konsekvensen av en avis fanget opp opplysningene og omtalte saken med den potensielle belastning det kan ha. Belastningen vil vare lenger enn kommunens publisering da avisens omtale vil være historisk tilgjengelig over tid. Allmennpreventive grunner og hensynet til at reglene skal ha effekt og virke etter sin hensikt, taler da med styrke for at det reageres med et sterkt virkemiddel som overtredelsesgebyr.

Datatilsynet legger videre vekt på at det er noe å bebreide Os kommune når det gjelder det som skjedde, jf. § 46 annet ledd bokstav b. For å opprettholde tillitsforholdet mellom forvaltning og borgere er forventningen at Os kommune setter seg grundig inn i personopplysningsregelverket og etablerer gode rutiner for å sikre etterlevelsen av det. I skjerpene retning legger Datatilsynet til grunn at publiseringen av sensitive personopplysninger gjelder personer i kontakt med barnevernet som må anses som en særlig sårbar gruppe.

Det finnes mye veiledning utarbeidet for utøvelsen av offentlighet og meroffentlighet. Hendelser knyttet til publisering av sensitive personopplysninger via publiseringsløsninger for postlister har dessuten i en årrekke vært omtalt i media. Os kommune må ha vært klar over risikoen ved å legge opp til at fulltekstdokumentasjon skal være tilgjengelig via internett. Når det i tillegg er et uttrykkelig forbud mot slik publisering i offentleglova § 10 tredje ledd, jf. offentlegforskriften § 7 første ledd bokstav a og c mener vi dette underbygger at Os kommune er å bebreide for den urettmessige publiseringen.

Det kan ikke statueres gjentakelse direkte i og med at dette er første gang dette påpekes overfor kommunen, jf. § 46, fjerde ledd bokstav f.

Overtrederens økonomiske evne er det i liten grad lagt vekt på, jf. § 46, fjerde ledd bokstav g.

Datatilsynet kan ikke se at de øvrige momenter som loven fremhever gjør seg gjeldende i nevneverdig grad – verken i skjerpene eller formildende retning.

Sett opp mot øvrige momenter i saken kan ikke Datatilsynet se at det faktisk at det ikke er konstatert gjentakelse tilsier at gebyr ikke bør ilegges. Samlet sett taler momentene over for at gebyr bør ilegges.

Konklusjon

Datatilsynet er etter dette kommet til at overtredelsesgebyr bør ilegges.

Gebyrets størrelse

Når det gjelder gebyrets størrelse, skal de samme momenter som ved vurdering av om gebyr skal ilegges, tillegges særlig vekt. De forhold Datatilsynet har pekt på ovenfor taler for et gebyr av en viss størrelse. Gebyret bør settes så høyt at det får virkning også utover den konkrete saken. Samtidig må gebyrets størrelse stå i et rimelig forhold til overtredelsen og virksomheten.

Det er særlig sett hen til at dette avviket omfatter sensitive personopplysning om barn tilknyttet barnevernet, og som er i en særlig sårbar situasjon. Dette gjelder for så vidt barnets fostermor også. Dette taler for en streng reaksjon. Videre har vi sett på den generelle forventning borgerne skal kunne ha til at kommunale institusjoner følger de regler som er gitt og særlig de som gir enkeltindivider rettigheter som er ment å være en beskyttelse mot utlevering av denne typen opplysninger. Det er ikke tvilsomt at opplysningene er taushetsbelagte, og kommunen burde hatt laget bedre systemer for å sikre sensitiv informasjon.

Samtidig ser vi at formuleringene i brevet ikke avslører inngående detaljer hva gjelder barnets helse og utfordringer. Dette er noe som taler for at beløpet ikke bør være i det øvre sjiktet av det som er mulig å gi. At det var kommunen selv som oppdaget den ulovlige publiseringen, og graderte dokumentet før media omtalte det, er også et moment som kan tale i retning av at beløpet ikke bør være i det øvre sjiktet.

Os kommune har argumentert for at det faktisk at kommunen ikke har noe å tjene på ulovlig publisering av sensitive personopplysninger taler for at gebyrets størrelse kan reduseres. Datatilsynet er ikke enig i dette resonnetet. Kommunen har riktignok ikke noe å tjene på selve publiseringen, men dette er ikke avgjørende i dette tilfellet. Det å ikke bruke/tillegne tilstrekkelig med ressurser i form av personale og utstyr for å ivareta internkontroll og informasjonssikkerhet er utvilsomt økonomisk besparende, og følgelig noe å tjene på i et kortsiktig perspektiv.

Os kommune mener også at publiseringen var et «hendig uhell», og følgelig ikke en konsekvens av systematisk feil. Det er riktig som Os kommune påpeker at denne sonderingen ifølge forarbeidene til personopplysningsloven er et moment i vurderingen av gebyr og gebyrets størrelse. Datatilsynet er imidlertid ikke enig i at den beskrevne hendelsen først og fremst kan karakteriseres som et uhell. At en enkelt ansatt overser at et dokument er gradert og merket «unntatt offentlighet» kan isolert sett fremstå som et uhell. I denne saken følger

imidlertid avviket i flere ledd. Etter at dokumentet er ført inn i saks- og arkivsystemet skal det gjennom en manuell prosess for publisering, og heller ikke her ble feilen oppdaget. Enda et ledd i kvalitetssikringen sviktet da feilen heller ikke ble oppdaget ved synkronisering mot nettsiden 6 dager senere. Vår vurdering er at når en feil kan oppstå og vedvare på en slik måte bærer dette mer preg av å være en systemsvikt enn uhell.

Signalvirkningen av denne saken, de allmennpreventive hensyn, mener vi er tydelige i denne saken. Vi ønsker å tydeliggjøre at slike hendelser ikke må skje og at alle offentlige instanser som behandler sensitive personopplysninger må være seg sitt ansvar bevisst. Mangelfulle rutiner har ofte som konsekvens at risikoen for feil øker. I denne saken har svake rutiner faktisk hatt en reell konsekvens som også tilsier en skjerpet reaksjon.

Datatilsynet har gjennomgått varslet vedtak i lys av Os kommune sine merknader og gjort en fornyet vurdering av gebyrets størrelse. Vi har tatt i betraktning at kommunen hadde etablert organisatoriske sikkerhetstiltak knyttet til publiseringen av fulltekstdokumenter. Vi konstaterer samtidig at disse rutineene ikke har vært tilstrekkelig for å hindre at konfidensielle opplysninger ble publisert. Som vist til ovenfor mener Datatilsynet at tiltakene som er planlagt for å kvalitetssikre publisering av offentlig postliste på papir og nett for generelle. Kommunens rutiner må synliggjøre de kritiske fasene ved publiseringen og hva medarbeiderne må være særskilt oppmerksomme på.

Vi har også tatt hensyn til at kommunen oppdaget avviket selv, og at dokumentet var fjernet fra innsynsløsningen da saken ble kjent i media. Dette er momenter som avgjort skal trekke i retning av at beløpet ikke skal være i det øvre sjikt. Det varslede beløpet er imidlertid ikke i det øvre sjikt av hva som er mulig å gi. Datatilsynets hittil høyeste overtredelsesgebyr for manglende internkontroll er på 600 000,-.

Vi mener at de anførte momentene ikke har tilstrekkelig vekt til å begrunne et lavere beløp. Vi opprettholder derfor at et beløp på 100 000,- anses passende.

Klageadgang

Vedtak om overtredelsesgebyr er et enkeltvedtak som kan påklages til Personvernemnda, jf. personopplysningsloven § 42 siste ledd.

Frist for å klage er **3 uker** fra vedtaket ble mottatt. Eventuell klage fremsettes til Datatilsynet.

Med vennlig hilsen

Bjørn Erik Thon
direktør

Eirin Oda Lauvset
seniorrådgiver